

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 11P/82/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6916205530
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2017:6916205530.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudcom Mgr. Ivanom Antalom v právnej veci maloletého dieťaťa: V. P., G.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Rimavskej Sobote, dieťa rodičov: matky - L. P., G.. XX.XX.XXXX, E. K. U. XXX, E..Č.. K. P. A., M. X/XX, zastúpená JUDr. Róbertom Lakatošom, advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie v Rimavskej Sobote, Daxnerova 5, a otca - B. P., G.. XX.XX.XXXX, E. K. U. XXX, o návrhu otca na úpravu styku s maloletým dieťaťom, takto

rozhodol:

Návrh otca o úpravu styku s mal. V. P., G.. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Na pojednávaní dňa 24.05.2016 vo veci vedenej pred Okresným súdom Rimavská Sobota, sp.zn. 11P/29/2016, ktorej predmetom bolo konanie o rozvod manželstva rodičov maloletého dieťaťa a tiež aj úprava ich práv a povinností k dieťaťu (zverenie do výchovy po rozvode manželstva a určenie výživného), súd uznesením vylúčil na samostatné konanie návrh otca B. P. na úpravu styku s mal. V. P.. Po vylúčení veci sa toto konanie vedie pod sp.zn. 11P/82/2016.

2/ Otec navrhol, aby bol upravený jeho styk s mal. V., a to každú stredu v týždni po skončení vyučovania do 16.00 h a každú druhú sobotu v čase od 09.00 h do 18.00 h. Svoj návrh odôvodnil tým, že si je vedomý svojej povinnosti, ktorá pre neho vyplýva z otcovstva k dieťaťu, a preto chce syna tiež vychovávať. Na svojom návrhu zotrval aj napriek tomu, že psychologička v správe navrhla zvážiť, či je styk otca s dieťaťom tomuto na prospech.

3/ Právny zástupca matky poukázal najmä na to, že samotné dieťa sa odmieta s otcom stretávať, do spisu predložil správu detskej psychologičky.

4/ Matka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že ona dieťaťu v styku s otcom nebráni, podľa jej vyjadrenia samotný chlapec otca odmieta a ona nie je ochotná konať proti jeho vôli.

5/ Okrem výsluchu rodičov súd na pojednávaní vypočul aj mal. V. P., ďalej bola prečítaná správa Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, správa detskej psychologičky, z pripojeného spisu Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 11P/29/2016 bol prečítaný rozsudok zo dňa 24.05.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.06.2016 a po takto vykonanom dokazovaní bol zistený tento skutkový stav. Manželstvo rodičov mal. V. bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Rimavská Sobota, sp.zn. 11P/29/2016 zo dňa 24.05.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 07.06.2016. Týmto rozsudkom bola zároveň schválená rodičovská dohoda, podľa ktorej bol mal. V. na čas po rozvode

manželstva ponechaný vo výchove a osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal platiť na mal. V. výživné vo výške po 60 eur mesačne, vždy do 15.-eho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Z výsluchu oboch rodičov na pojednávaní bolo zistené, že po rozvode manželstva sa otec viackrát snažil kontaktovať s mal. V. a za týmto účelom ho vyčkával pred školou a v niektorých prípadoch sa s mal. V. aj stretol. Podľa matky však takéto nečakané stretnutia neplývali na V. dobre, nedokázal sa sústrediť na školskú prípravu. O tejto skutočnosti svedčí aj správa Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie zo dňa 30.06.2016 (čl. 13a), ako aj výsluch mal. V. pred súdom a aj správa detskej psychologičky zo dňa 09.12.2016 (čl. 18 až 19). V správe psychologičky sa navyše uvádza, že mal. V. sa v spoločnosti otca necítil dobre a kriticky sa vyjadroval aj k niektorým otcovým výrokom, ktorých obsahu niekedy nerozumel. Chlapec sa pred psychologičkou tiež vyjadril, že otec sa pri stretnutiach nezaujímal o jeho problémy, nemá k nemu vybudovanú citovú väzbu, ako aj, že sa v spoločnosti otca necítil dobre. Mal. V. bol vypočutý aj na pojednávaní dňa 03.02.2017, kde v neprítomnosti rodičov pred sudcom uviedol, že už nemá ochotu sa s otcom stretávať, pretože už minimálne trikrát mu dal šancu, avšak stále bol zo stretnutia s ním sklamaný, lebo aj keď bol s otcom, tak otec sa správal tak, ako by ho vôbec nevnímal. V. potvrdil aj to, že mu veľmi vadilo, keď sa otec nečakane zjavil pred školou, pričom sa niekedy neadekvátne správal a spolužiaci sa mu preto vysmievali. Teraz však už otec k nemu do školy nechodí. V. má vedomosti o tom, že otec má nejakú psychickú poruchu, pre ktorú sa aj liečil na psychiatrii a z tohto dôvodu sa bojí otcovho správania, ktoré je podľa V. nevyspytateľné a nepredvídateľné a nevie ako sa v tej - ktorej chvíli otec zachová. Vadilo mu viackrát, keď videl otca výbušného, keď kričal a nadával. Zopakoval, že už mu viackrát dal šancu, otec ju však podľa neho nevyužil.

6/ Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 Zákona o rodine sa použijú primerane.

7/ Podľa § 24 Zákona o rodine

ods. 1/ v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

ods. 2/ ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto lepšie zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov dieťaťa, tak súd musí skúmať, či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

ods. 3/ rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

ods. 4/ súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

ods. 5/ súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča, ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

8/ Podľa § 25 Zákona o rodine

ods. 1/ rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

ods. 2/ ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

ods. 3/ ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak nie je možné zabezpečiť záujem maloletého dieťaťa obmedzením styku maloletého dieťaťa s rodičom.

ods. 4/ ak jeden z rodičov opakovane bezdôvodne a zámerne neumožňuje druhému rodičovi styk s maloletým dieťaťom upravený podľa odseku 1 alebo 2, súd môže na návrh niektorého z rodičov zmeniť rozhodnutie o osobnej starostlivosti.

ods. 5/ ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. 6) Ustanovenia odsekov 1 až 4 sa použijú primerane.

9/ V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky rodičovské práva a povinnosti aj tomu z rodičov, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla prevažne vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Je na ňom, aby využíval aspoň obmedzené možnosti na to, aby aj pri nedostatku príležitostí na sústavné výchovné pôsobenie mal na výchovu dieťaťa vplyv. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloletého dieťaťa a na udržiavanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je osobný styk rodiča s maloletým dieťaťom. Úlohou rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do výchovy, je najmä to, aby pri styku s maloletým dieťaťom svoju rolu vo výchove dieťaťa uplatňoval len pozitívnym spôsobom a v intenciách § 30, ako aj Čl. 29 Dohovoru o právach dieťaťa, a nie aby maril výsledky výchovy dieťaťa rodičom, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti. Úlohou rodiča, ktorý má maloleté dieťa v osobnej starostlivosti, je okrem iného aj to, aby so zreteľom na záujem dieťaťa vytváral priaznivé podmienky na styk tohto rodiča s maloletým dieťaťom, a to najmä vedením dieťaťa k správneému vzťahu k tomuto rodičovi (R 96/1967).

10/ V Čl. 18 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa je zakotvená zásada, že obaja rodičia majú spoločnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Rodičia alebo v zodpovedajúcich prípadoch zákonní zástupcovia, majú prvotnú zodpovednosť za výchovu a vývoj dieťaťa. Základným zmyslom ich starostlivosti musí pritom byť záujem dieťaťa. Pri rozhodovaní o úprave styku súd preto nemôže ignorovať tento záujem maloletého dieťaťa.

11/ V zmysle Čl. 41 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Treba zdôrazniť, že rodič má právo sa s dieťaťom stykať, nie je to však jeho povinnosť a nemožno ho k tomu nútiť. Ak by styk s rodičom negatívne vplýval na záujmy dieťaťa alebo by tu existovala odôvodnená obava z tohto negatívneho vplyvu, súd po tomto zistení obligatórne (z dikcie "obmedzí", "zakáže") styk maloletého dieťaťa s rodičom obmedzí alebo ho aj zakáže. Obmedzenie môže napríklad spočívať v určení kratšieho času pre styk dieťaťa s rodičom alebo v predĺžení časových intervalov medzi stretnutiami s týmto rodičom a pod., než aké boli dohodnuté v dohode rodičov alebo určené skorším rozhodnutím súdu.

12/ Za vyššie popísanej skutkovej situácie a vzhľadom na vyjadrenie samotného mal. V. či už pred detskou psychologičkou, alebo aj na pojednávaní pred súdom mal súd za to, že v súčasnej situácii by nebolo v súlade so záujmom dieťaťa, keby bol súdom upravený styk otca s mal. V. aj napriek tomu, že si to mal. V. neželá. Zo samotného správania sa mal. V. pri výsluchu súd zistil, že mal. V. je aj s prihliadnutím na jeho vek veľmi rozumný, bystrý a vnímavý chlapec, u ktorého sú momentálne citové väzby na otca značne chabé. K ďalšiemu ochabnutiu týchto citových väzieb došlo najmä po tom, keď mal. V. počas vlašajších letných prázdnin sám z vlastnej iniciatívy kontaktoval otca za účelom osobného stretnutia sa, avšak stretnutia, ku ktorým s otcom aj došlo, nenaplnili jeho očakávania. Otec sa mu pri stretnutiach javil tak, že bol v mysli niekde inde, o neho samotného sa nezaujímal, nebol to otec, ktorý by začal vzájomnú komunikáciu. V. viackrát zdôraznil, že už dal otcovi dosť šancí, ktoré však otec nevyužil a v súčasnosti sa bojí najmä jeho nepredvídateľného správania sa.

13/ Z vykonaného dokazovania však nebola zistená na druhej strane žiadna skutočnosť, ktorá by otca tak diskvalifikovala, že by v budúcnosti nemohol podať nový návrh na úpravu styku s maloletým dieťaťom,

prípadne, že by mu súd v súčasnosti musel zakázať styk so synom. Citové väzby medzi otcom a synom môžu časom prelomiť bariéru, ktorá tu v súčasnosti medzi nimi je, avšak záleží vo veľkej miere len na samotnom otcovi, aby zmenil svoje správanie takým spôsobom, že to u syna nebude vzbudzovať strach zo vzájomného stretnutia.

14/ Za danej situácie preto súd dospel k záveru, že v súčasnosti nie je v súlade so záujmami dieťaťa, aby súd upravil styk otca s dieťaťom, a preto bol návrh otca na úpravu tohto styku zamietnutý.

15/ O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rimavská Sobota.

V odvolaní sa podľa § 363 CSP popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP - ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a/ ktorému súdu je určené, b/ kto ho robí, c/ ktorej veci sa týka, d/ čo sa ním sleduje a e/ podpis a § 127 ods. 2 CSP - ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania), uvedie proti ktorému rozhodnutie smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ustanovenia § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.